Latweeschu Awises.

Isnahk 7 reises nedelâ. ◇ 93. gada gahjums.

Maksâ:

Ekspedizijâ sanemot

par 1 gadu . . 3 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . — „ 60 „
par 1 mehnesi . — „ 25 „

Maksâ pa pastu peesûhtot un pilsehtâ mahjâ peesûhtot:

par 1 gadu . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
par 2 mehnescheem — „ 50 „

Maksâ uf ahrsemem:

par 1 gadu . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 5 „ 80 „
par 1/4 gadu . . 3 „ 50 „
par 1 mehnesi . 1 „ 50 „

Sludinajumi maksâ: par sîkku rakstu rind. 10 k., 1. pusê un tekstâ 30 k.

Adreses maina maksâ 10 kap

Numurs maksâ 1 kap.

Redakzija: Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 42. **Ekspedizija:** Katoku eelâ Nr. 40. Tel. 981.

Kantoris: Rigâ, Walnu eelâ 30. Tel. 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 61. **Treschdeen, 5. martâ.** **1914.**

Swarigakais no satura:

Kà daschkahrt pee mums isplatas sozialdemokratu idejas.
Pahrgrozijumi teesaschanas kahrtibâ pehz jaunajeem 1912. un 1913. gada likumeem.
Kristigâs tizibas saimoschana.
Waldoschâ senata paskaidrojums par Widsemes tautskolotaju galwas naudas maksaschanam.
Italeeschu zihnas Tripolê.
Miljonari Belgijâ.
Patriotisma peeaugschana Franzijâ.

Kà daschkahrt pee mums isplatas sozialdemokratu idejas.

Kà finams, Rigas Latw. Zentralbeedribai ir paschai saws organs „Baltijas Laukſaimneeks", kursch nenodarbojas ar politiku un politiskâm partijam, bet nodomats lauksaimneeku saimneezîskâm wajadsibam, kuram ari jabuht R. Zentralbeedribas domu un ideju isteizejam un winas weikalu aisstahwetajam. Kas atteezas uf politiku, tad ilgu laiku tur R. L. Z. B. wadîtaji neeenehma atklahti noteiktu stahwokli. Agronoms Zelminsch un tagadejais R. Zentralbeedribas preekschneeks agr. Skubinsch ar mahz. Gailiti preekschgalâ apkaroja sawâ laikâ gan atklahti, gan neteeschi „Rigas Awisi" un winas eetureto wirseenu, bet toreis ziti Zentrales waditaji tam preti stingri turejas pee wirseena: apkarot sozialdemokratiju, scho muhsu lauksaimneeku niknako eenaidneezi, usstahtees pret rewoluziju, stahwet muhsu augstâs waldibas pusê un isplatit weseligus, tikumigus un religiosus usskatus un zenteenus. Sawos kursos un preekschlasijumos „Zentrales" „lektori" atturejâs no atklahtas politikas sludinaschanas un noteiktas eestahschanâs preeksch noteikta politiska wirseena, lai gan priwatâ sarunâ un schur tur galda runâs usswehra jaunlaiku nodiluschâs frahzês „liberalismu", „progresismu" un wisadus „schihdiskibrihwus" usskatus un zenteenus. Tad wini wehl mehginaja, kà spezialisti, eeguht sinamu stahwokli un preekschrozibas pee „Dsimt. Wehstnescha" un „Latwijas", kur pee scheem abeem laikrakstteem agr. Zelminsch bija lihdsstrahdneeks lauksaimneezibas leetâs un wareja pehz sirdspatikschanas isplatit „bruhnâs breesmas". Bet galu galâ tur nekas neisnahza. Zentrales waldê nahza adw. Ansbergs, faukts „pikaputns", kursch ir ari sozialdemokratu organa „Jaunâs Deenas Lapas" administrazijas un noslehpumaino ideweju starpâ labi pasihstams, un tuhlin „Jaunâ Deenas Lapa" palika no „Zentrales" apkarotajas par winas zenteenu galweno aisstahwetaju, tà sakot, par R. L. Z. B. leiborganu. Jau schis fakts ween rahda par „Zentrales" aprindu pahrak kreiso wirseenu, ka wina neween zeesch, bet ir pinnigi meerâ ar „J. Deenas Lapas" „plahtischanos" Zentrales labâ un Zentrales wahrdâ. R. L. Z. B. spezialisti ir ari galwenee lihdsstrahdneeki lauksaimneezibas leetâs pee schi sozialdemokratu organa.

Wisâ kulturas pasaulê, it ihpaschi ahrsemês, parasts, ka ikkatra daudsmaf kulturela eestahde no sozialdemokrateem un winu organeem ar dsitu reebjumu un nizinaschanu nowehrschas. Bet pee mums mehs redsam ko zitu. R. L. Z. B. drukâ sozialdemokratu awisês sawus sinojumus un R. L. Z. B. spezialisti te ir pastahwigi lihdsstrahdneeki. Tà ka R. L. Z. B. no Waldibas dabu pabalstu spezialistu ustureschanai, tad isnahk, ka waldibas pabalsti teek neleetigi tehreti sozialdemokratu laikrakstu interesês. Waj R. L. Z. B. ar to nekompromitê augstakâ mehrâ wisu latweeschu lauksaimneezisko kooperaziju? Kas palasas „J. D. Lapu", tas skaidri redsi, ka wina tagad ir R. L. Zentralbeedribas galwenâ domu isteizeja un aisstahwneeze. Par to ir sinteem spilgtu peemehru. Bet „kreisâ leeta" teek weenmehr wairak dsihta un propogandeta. Zentralbeedribas darbineeki wisur atklahti eestahjas par labo laikrakstu boikotu. Par to ne tikai paschi personigi wisur uf weetas waram pahrleezinatees, bet lasam arweenu pat laikrakstu korespondenzês, kuras R. L. Z. B. netura nemaf par wajadsigu atsaukt. Leeta eet, domâ zentralneeki, neweens nekâ nesaka, pat „Rigas Awise" neleekas nekà sinât, laikam bihstas no mums. Wini warbuht ir taî behrnischkigi naiwâ pahrleezibâ, ka Baltijâ eet atkal no ahrsemes schihdeem raditais un usturetais 1905. gada kreisais wirseens spehkâ un sarkanâs idejas sahk atkal lihst ahrâ no slepeneem paschkeem; tadehk broschi soli tahlak. Sazits, darits. Jau labu laizinu eet noteiktas sinas, ka R. L. Z. B. organisazijâ stahwoschi darbineeki sahk isplatit kreisos laikrakstus, tos eeteikdami lauksaimneekeem, Par to wisur sino atklahtibâ, un R. L. Z. schis sinas neatsauz. Wairakos kursos Widsemê noteek agitazija par labu „Jaunajai Deenas Lapai". Ari Zentrales waldes lozeklis, tahlu pasihstamais Westeenas Kr. Seltinsch, Zentrales waldê wairak gadus buhdams polizis no „Rigas Awises" lihdsstrahdneeka par sozialdemokratu organa „J. Deenas Lapas" uszihtigu abonentu, isplatitaju un korespondentu. Ka „J. Deenas Lapa" ir wispirmais un swarigakais sozialdemokratijas organs, kuru jau ilgus gadus ar leeleem naudas lihdsekleem ustur kahdas Kreewijai un Latweescheem naidigas partijas, par to tagad naw ne masako schaubu un par to wehl rakstisim brihsumâ skaidri un noteikti, lai katrs to sin. Daram tos lauksaimneekus, kas R. Zentralbeedribas darbibâ eeintereseti, te atklahti usmanigus, ka nebrihkst nowest Zentrali pee tahda maralska un politiska bankrota, kursch tagad tik pahrak kailâ un atklahtâ weidâ sahk rahdities. Ka Zentrales wihreem gribas labpraht spehlet kahdu politisku lomu, rahda jau ka winas preekschneeks, waldibas maschinu speziatists agronoms Skubinsch isdod ari sawu politisku laikrakstu „Lihdumu", kursch neeet tautâ aiz sawa pahrak kreisâ wirseena. „Lihdums" lihds schim pahrak atklahti usstahjas pret wiseem labajeem laikrakstteem. Peeminam sche Skubinu tadehk, lai konstatetu wina, kà Zentrales preekschneeka teekschanos ari pehz politiskas lihdsrunaschanas muhsu awischneezibâ. Waj winam, kà waldibas eerehdnim, tas peeklahjas un waj winam preeksch tam atlauj wajadsigo laiku wina amata peenahkumi, tas leekas winam no masaka swara. Tà tad Zentralbeedribas aprindam tagad buhtu diwi politiski organi: „J. D. Lapa" un „Lihdums", kuri teescham nedara godu muhsu lauksaimneezibas kooperazijai. Par „J. D.

Selts un mihlestiba.

Romans no jaunakeem laikeem

(Turpinajums.)

Tad ari Andreews nolikâs gulet, lai meerigi wisu pahrdomatu.

Anna drihs ween eemiga un tà tumschajâs apakschsemes telpâs eestahjâs pilnigs klusums.

Laiks lehni wilkâs uf preekschu...

31. Tumsâ.

Andreews guleja, wehrâs ar wakejâm azim tumsâ un domaja, ko tagad tahlak eesahkt.

Birni wakâ laist newareja. Ja to daritu, tas tuhlin par wisu pasinotu wezenei un tad noslehpums, kura usmekleschana un usmineschana Andreewam bij maksajusi tik daudz puhtu un nemeera, buhtu pagalam. Winsch tam tagad bij tik tuwu, palaist to no rokam ne par ko negribeja. Lai kà, to winam wajadseja eeguht..

Aistaht sche Birni ari newareja un wina klahtbuhtnê turpinât rakschanu un seenas lauschanu...

Tad Birnis taptu par wina noslehpumu lihdsfinataju un par to prasitu sinamu daku no atraduma. Bes tam, pasihstot wina dabu, jau eepreeksch wareja paredset, ka winsch tad wisu muhschu neliks Andreewam meera.

Bet treschâs isejas nebij...

Isdomajees daschdaschadi, Andreews tomehr ne pee ka nepalika, neko newareja iswehletees.

Un ilgi domat nemaf nespehja. Tumsa un dsilais kapa klusums darija sawu.

Domas nemanot tapa aisween gausakas, gurdakas, lihds beidsot winsch eemiga...

Winsch sapnoja, ka atrodas tumschâ apakschsemes telpâ. Apkahrt tumsa un smags, sasprestsgaiss. Elpot gruht, uf kruhtim kaut kas smags speesch...

Ar leelâm puhlem winsch tikai spehj sprauktees uf preekschu pa tumsu. Telpa schaura, gluschi, kà ala... Kaut kas winam kustas tumsâ papreekschu un Andreews dsird dobju waidu.

— Glahbjat!...

Balss tahda pasihstama, gluschi kà nesen atpakal dsirdeta. Andreews klausas un newar isprast... Un tad atkal wehl dobjak atskan ismisuma pilns sauzeens:

— Glah—bjat!...

Tad wiss apklust.

„Tas tur noslahpst!" — Andreews ar schaufmam domà: „Beigas ir!.."

Un tikko to nodomajis, tà pats redsi, ka ari ir eelihdis schaurajâ alâ, kas wed tahlu projam tumsâ. Seenas un greesti saspeeschas winam wirsû un beidsi waj nost ar sawu smagumu. Elposchana top ar katru azumirkli gruhtaka... Kaut kas neganti speesch kaklu zeet... Gluschi, kà spailês... Winsch mehgina wilktees atpakal pa alu, bet — newar... Gaisa top aisween masak un masak... Winsch juht, ka wehl brihdis un — winsch buhs pagalam...

Beidsot, paschâ pehdejâ azumirkli samana Andreewam atgreesâs un winsch pamodâs no gruhtajeem murgeem, kuri nebij tahlu no ihstenibas. Winsch kehra ar rokam pahr sewi un — sagrahba leelu, pinkainu galwu, kura bij weenos sweedros un tik tuwu winam, ka tàs karstâ elpa sildâs Andreewam sejâ.

Gari, kaulaini pirksti bij apkehruschi winam kaklu un neganti schnaudsa.

„Birnis!" — Andreewam peepeschi pasibeja smadsenês.

Un tad jau nahkoschâ azumirkli ar wisu spehku mehginaja aisswabinât kaklu no breesmigajeem pirksteem. Bet tas nemaf nebij tik weegli isdarams: kaulainee pirksti, ka plestiga putna nagi, speedâs aisween dsilak sawa upura meesâ.

— Ad— — — Adolf, ko tu dari! — Andreews ar besgaligâm puhlem isdabu, tad azumirkli sanehmis wisus spehkus, nosweesch usdruzeju no sewim.

— Slepkawa! ...

Nahkoschâ azumirkli wini jau ir atkal sakehruschees un zihnidamees uf dsihwibu un nahwi kuhlenojâs tumsâ pa klonu. Birnis ahtri un smagi elpoja. Wina karstâ elpa sildâs Andreewam sejâ, bet ne slana nenahza pahr wina sakneebtâm luhpam. Niknums un bailes bewa winam taisni nezilwezigus spehkus.

Wehl diwas reises winam isdewâs sagrahbt Andreewa kaklu kà spailês un Andreewam tikai ar milsigâm puhlem isdewâs no ta atkratitees. Apkahrt waldija pilniga tumsa, nekas nebij saredsams. Peepeschi abi zihnitajees usgruhdâs kaut kam. Neredsamais preekschmets noskanedams un noschkindedams aiswehlâs tahlak tumsâ pa klonu.

„Laternis!" — Andreewam pasibeja ustrauktajâs smadsenês un reisê ar to, kà sibinis zaur galwu isstrehja otra doma:

„Kas ar Annu notizis?... Waj wina pateescham tik zeeschi aismigusi, ka neko nedsird?"...

Bet schis domas tikai uf azumirkli pasibeja, tad atkal turpinajâs niknuma pilnà zihna. Smagi elsodami abi pretineeki kuhlenojâs tumsâ pa klonu, neko neredsedami un tikai ar wiseem spehkeem mehginadami peeweikt weens otru.

Beidsot Andreews sahka manit, ka wina pretineekam spehki eet masumâ. Weenigi ismisums winam bij dewis eespehju tik ilgi pretotees. Tomehr ari tas beidsot wairs nelihdseja un winsch juta, ka japadodas.

— Andreew! — winam tikko sadsirdami islausâs no kruhtim, gluschi kà mireja waids.

Bet Andreews neko nedsirdeja. Besgala niknumâ winsch sagrahba sawu pretineeku un treeza ta galwu pret klonu.

Aiskaneja smags, aissmazis waids un Birnis uf reis sagura. Kad Andreews winu no jauna sakehra, tas wairs nepretojâs. Wisâ wina kermenî bij manams sawads leknums. Tad winsch to palaida un — tas smagi noslihga atpakal semê.

(Turpmak wehl.)

Lapu", winas wirseeneem un netihrajeem mehrkeem mehs wehl turpmak rakstisim plaschak. Ja R. L. Z. B. aprindas wehl arweenu us preekschu paturès sawu pahrak kreiso wirseenu, tad mums tikai jabeedina laukfaimneeki un jaatgohdina eeinteresèto beebribu preekschstahwjeem, lai peeleek wisas puhles pee newehlamo kreiso elementu attahlinaschanas, jo tee ikkatrai kooperazijai war nest tikai posu un isirschanu, kà tas jau daudskahrt peerahdijees Rigà pee tà sauktajeem „proletariskajeem kooperatiweem". Ilgak ta leeta nebrihkst wairs tà eet. pp.

Laikrakstu apskats.

„Schabes gojeem pakal!" Adwokata K. Duzmana redigetais un agronoma W. Skubina isdotais „Lihdums" ar duhmu mutuku mutulos tihto galwu laikam no duhmeem un twana eeskurbis un sahzis „liktees" pa „schabes goju" eebraukt̀am pehdam, drukà wisus garu garos kengu rakstus no „wezà Benskas" wadità un redigetà un par schihdu naudu preeksch latweeschu weenteesischu un ihsprahtinu mulkoschanas un schihdu un soziku intereschu fargaschanas isdodamà „Jauna Zeka". Ko „Jaunais Zeksch" par nedelu, to „Lihdums" us reisi! Laikam winsch zer ari atrast sluhriti schihdu labibas uskuptschu ratos „siltà weetinà", lai schihdinam brauzot buhtu mihkstaka sehscha un lapas „smarschigais" saturs taptu wehl jo „smarschigaks", kuru tad schihdini jo silti eeteiktu, kà „weene gorà seine progresiwe preze". — Ja katrs „zihnas" kà prot un spehj ...

Eekschseme.

Kristigàs tizibas saimoschana.

„Russkaja Prawda" raksta, ka Jekaterinoslawas schihdu grahmatu weikalos parahdijuschàs pasta kartinas ar nepeekaujameem sihmejumeem. Weena tahda (serija 1249 S. Schneiders) nonesta ari minetàs awises redakzijà. Us schìs kartinas sihmela apakschà Kristus galwa ehrkschku wainagà, bet pahri pahr to us paaugstinajuma leela auguma schihds ar us kruhtim sakrustotàm rokam. Apakschà parakstits: „Pasaules waldineeks." — Ihsi un skaidri! Schihdi issmej un saimo kristigo tizibu un atklahti leelas, ka wini ar sawu nekaunibu taps par pasaules waldineekeem, bet Kristu noliks sew pee kahjam. Waj wehl leelaka nekauniba eespehjama!? —n—

Peterburga. Likumdoschanas eerosinajumu par „betschewnikeem" eesneedsis walsts domei Kursemes deputats Goldmanis ar 60 walstsdomneeku paraksteem. Eesneegumà aprahdits, ka pehdejà laikà sauzot pee atbildibas wairak kà 2000 up,u un eseru peekrastu semes ihpaschneekus, ihpaschi gar Daugawas un winas peetekam, kuri usbuhwejuschi sawas ehkas tà sauktajà „betschewniku" semes joslà.

— Kwotes semes jautajums. Pehz eekschleetu ministrijas isstrahdatà projekta kwotes seme atsihstama par „semneeku semi" un isnomajama waj pahrdodama pehz semneeku semes likumeem. Tagadejee gabali, kaut ari masaki par Widsemes „semneeku semes" masako mehru, usturami tagadejà leelumà par laukfaimneezisku weenibu. No schi likuma isnemami tee masee gabalini, kas atdaliti preeksch ruhpneezibas eestahdem waj preeksch kalpeem un mescha fargeem, waj preeksch datscham pee dselszela stazijam un zitur.

Baltija.

Waldoschà Senata paskaidrojums par Widsemes tautskolotaju galwas naudas maksaschanam.

2405. likuma pants nosaka, ka skolotaju seminara audsekni pa wisu ustureschanàs laiku seminarà atswabinati no wisàm us wineem krihtoschàm personigàm klauscham (повинности).

Pehz 2406. likuma panta kursu nobeiguschee seminaru audsekni dabù no seminaru pedagogiskàs konferenzes pirmmahzibas skolotaja leezibu un pa wisu sawu skolotaja deenesta laiku ari teek atswabinati no wisàm personigàm klauscham.

Us scho likuma pantu pamata beeschi iszehlàs pahrpratumi, sewischki atteezibà us skolotajeem, no kureem pagasti sahka peedsiht galwas naudu, jo isteizeenu „personigas klauschas" (личныя повинности) wareja saprast daschadi.

Suhdsibu zelà leetai nonahkot lihdz eekschleetu ministrijai, ta nodewa schi jautajuma isskaidroschanu Waldoscham Senatam, un tas ar rakstu no 1914. g. 9. janwara sem Nr. 171 paskaidro, ka

„tautskolotaji teek atswabinati tikai no personisku dabisku klauschu ispildischanas un pagasta deenesta ueschanas, pagastu galwas naudas maksaschanà teem turpretim japeedalas lihdsigi ar ziteem pagastu lozekkeem."

Par Kursemes gubernu schis paskaidrojums isdots jau pagahjuschà gada 27. janwarì.

Behrsone. Krahj-Aisdewu Sabeedriba pee Behrsones dr. Semkopibas Beebribas notureja 25. februarì weetejà pagasta namà kahrtejo gada sapulzi, par kuras wadoni eewehleja skolotaju P. Awotinu. Pehz gada pahrskata, kuru pilna sapulze peenehma un apstiprinaja, Krahj-Aisdewu Sabeedribas pagahjuschà gada darbiba ir schahda (skaitli eekawàs norahda us atteezigu sumu gada sahkumà). Apgrosijumu kopsuma 378,035 rbl. 31 k.; beebru sastahws (498) 641; beebru balibas nauda (20,734 rbl. 5 kap.) 29,349 r. 44 k.; noguldijumi (52,299 rbl. 58 k.) 201,886 r. 90 k.; aisdewumi pret galwineekeem (84,161 rbl 7 kap.) 117,935 rbl. 7kap.; pret obligazijam (73,290 rbl.) 99,465 rbl.; pret wehrtspapireem (890) 1885 rbl.; pret personigu droschibu (8999 rbl.) 14,700 rbl jeb pawisam kopà 233,995 rbl. 7 kap. Reserwes kapitals (221 r. 47 k.) 415 rbl. 12 kap. Pelnits us naudas operazijam 14,142 rbl. 88 kap., saudets 10,859 rbl. 50 kap., tà ka tihras pelnas par 1913. g. bij 3283 rbl. 38 kap. No schis sumas pilna sapulze nolehma peeskaitit reserwes kapitalam 328 rbl. 34 kap., ismaksat diwidendes 8% jeb 1942 rbl. 22 kap.; inwentara dilschanai 307 r. 35 k., sabeedribas nama buhwes kapitalam 500 rbl., bet pahrejos 205 rbl. 4 kap. seeboja schahdeem labdarigeem mehrkeem: Zentralbeebribas jaundibinamai seeweeschu laukfaimneezibas skolai 50 rbl., Birschu seeweeschu gimnasijai 25 rbl., Behrsones Laukfaimneezibas Beebribai 30 rbl. 47 kap., Behrsones Labdaribas Beebribai nama zelschanai 25 rbl., agrarreformas likumprojekta isstrahdaschanai 25 rbl., Behrsones braudses un pagasta skolam katrai pa 25 rbl. skolenu bibliotekas paplaschinaschanai ar latweeschu grahmatam. Gada pahrskats dod leezibu par Krahj-Aisdewu Sabeedribas raschenu darbibu, sabeedribas ustizibu winai un winas preimnahkschanu saweem beebreem. Godam un ar pateizibu minami winas seedojumi kultureleem mehrkeem. Pahrwehlamos amata wihrus A. Teteri, A. Balodi un J. Dolazi eewehleja us nahkameem 3 gadeem no jauna. Tika nolemts ussahkt ar weetejo muischas ihpaschneeku sarunas par nekustama ihpaschuma eeguhschanu, us kura zelt wehlak Krahj-Aisdewu Sabeedribas namu. —eo—

Plahtere (Walmeeras aprinkì). Jau gadus desmit, kamehr pee mums atwehrta ministrijas skola, kurà, lai gan puse skolenu ir latweeschi, bet naw newena latwju skolotaja, wisi ir igauni. Leelas galwas sahpes muhsu pagasta tehweem padara ari wezais skolas nams, kursch nekahdi wairs neispilda sawas prasibas, un jauna nama buhwe, par ko iszehlàs prahwa ar weetejàs muischas ihpaschneeku Striku.— St. issakas, ka winsch semes gabalu, us kura skola atrodas, dewis leetoschanà tikai pagasta, bet ne ministrijas skolai, un tà tad winam esot pilniga teesiba grunti atnemt. Weetneeku pulks St. kga aisrahdijumus nepeenehma un tad sahkàs prahwa, kura welkàs jau gadeem ilgi. Materialu sawedàm jau sen, bet naw neweenam duhschas kertees pee buhwes, kaut gan wezajà namà behrneem sobi klab no aukstuma, jo naw eespehjams to sasildit: pakschi zauri. — Kas atteezas us schejeenes sabeedrisko dsihwi, tad par gara tumsibu, ja nem wehrà wehl to, ka tahku esam no katra isglihtibas zentra, newar schehlotees. Kaktu balles gan wehl pastahw, bet tàs nes wairak weesibu raksturu, nekà plihteschanas wakaru. — No laikrakstteem lasam: „Dsimtenes Wehstnesi", „Latweeschu Awises" un „Rigas Awisi". —isp—

Saleneeki. Weetejà Sadraudsigà Beebriba bij sarihkojusi swehtdeen, 28. februarì, preekschlasijumus ar debatem „par dahrskopibu" un „latweeschu tautas dseesmam". Par dahrskopibu runaja instruktors D. Panders, apluhkodams tagadejo dahrsu stahwokli un aisrahdidams, kas pee winu pazelschanas un eenesibas buhtu darams. Padomi un aisrahdijumi nebij jauni, tee jau te daschkahrt dsirdeti, bet wina wahrdeem bij weens atsihmejams panahkums: salasijàs kahdi 12 saimneeki, kas nolehma peenemt dahrskopibas instruktoru. Tas buhtu schejeenè otrs pulzinsch, kas tà zildinami rihkosees. Waram preezatees, ka „zentrs" ari saposees. — Otrs preekschlasijums bij no K. Schu-

Pahrgrosijumi teesaschanas kahrtibà pehz jaunajeem 1912. un 1913. gada likumeem.

(Beigas.)

Agrak meerteesnesis taisija aismuguras spreedumus tikai tahdàs prahwàs, kuràs apsuhdsameem draudeja sods ne augstak par arestu. Tagad katrà prahwà war taisit aismuguras spreedumu, ja meerteesnesis neeeskata apsuhdsamà klahtbuhschanu par nepeezeeschami wajadsigu. Pehz agrakàs kahrtibas us katru aismuguras spreedumu wareja eesneegt diwu nedelu laikà atsaukshmi, kura meerteesnesim bija japeenem. Pehz jaunà likuma atsaukshme us aismuguras spreedumu jaeesneedz septinu deenu laikà, un meerteesnesis atsaukshmi peenem tikai tahdà gadijumà, ja apsuhdsamam bija bibinams eemesls neeeraftees us prahwas isteesaschanu. Zitadi atsaukshmes nepeenem un spreedums paleek tas pats, par ko meerteesnesis pasino apsuhdsetam. Ja lihdz tahda pasinojuma deenai jau pahrsuhdsibas laiks notezejis, tad meerteesnesis dod apsuhdsetam wehl trihs deenas laika pahrsuhdsibas eesneegschanai wispahrejà kahrtibà. Apsuhdsamais war ari tuhlin no sahkuma aismuguras spreedumu pahrsuhdset us meerteesneschu sapulzi, nemaz neeesneedsot atsaukshmi. Tahdi paschi noteikumi eeweesti par atsaukshmèm us apgabalteesas aismuguras spreedumeem.

Lihdz schim meerteesneschu sapulzê us prahwas isteesaschanu wisadà sinà bija personigi jaceronas tahdeem apsuhdseteem, kureem draudeja zeetuma sods. Tagad apsuhdsetee war ari neeeraftees teesas preekschà, ja meerteesneschu sapulze to sewischki neeeskata par wajadsigu.

Par spreedumu un protokolu noraksteem jamaksà meerteesnescheem un meerteesneschu sapulzem diwdesmit kapeikas par katru lo'sni, tapat kà zimilleetàs. Senak bija jamaksà tikai 10 kap. par lolsni. Nosoditeem, kureem naw lihdzekku, noraksttus isdod par welti.

Lihdz schim tikai preeksch ismelleschanas teesnescheem pastahweja noteikums, kà wineem 24 stundu laikà janopratina no polizijas aresteta aisdomàs nemtà persona un tad jataisa nolehmums, waj apsuhdsamo tahlak atstaht apzeetinaschanà, jeb waj atlaist brihwà. Preeksch meerteesnescheem tahda noteikuma nebija, un tadehl no polizijas aresteetee reisem nosehdeja wairak nedekas zeetumà, eekams meerteesnesis sauza winus preekschà. Tagad no polizijas apzeetinatà persona 24 stundu laikà jaaisweb pee meerteesnescha, un meerteesnesim sawukahrt 24 stundu laikà peewestais janopratina un tad jataisa nolehmums, waj winu atstaht apzeetinajumà, jeb waj atswabinàt. Ja apzeetinaschana notikusi attahlu no meerteesnescha nometnes weetas, tad 24 stundu laiks japagarina wina atswabinaschanai.

Pawisam no jauna kriminalleetu prakšê eewestas tà nosauktàs teesas pawehles (судебные приказы). Noseegumu leetàs, kuràs apsuhdsetam draud naudas sods lihdz 50 rbl., waj arests lihdz 15 deenam, meerteesnesis, ja winsch polizijas waj zitu amata wihru waj waldibas eestahschu pasinojumà eeskata peeteekoschus un neschaubigus peerahdijumus, war apsuhdsetam uslikt sodu bez teesas ismekleschanas, teesu pawehles weidà. Teesu pawehles newar dot tahdàs leetàs, kuras prahwneeki war isbeigt ar islihgschanu, kuràs pret apsuhdseto zelta zimilprasiba un kuràs jasper soli nobariità launuma islaboschanai.

Leetas, kuràs teesnesis eeskata par eespehjamu dot teesas pawehli, janem zaurskatischanà ne agrak, kà beenu pehz winu eenahkschanas. Winas skata zauri atklahtà teesas sehdê, suhdzetaja un apsuhdsamà preekschà neaizina, bet jau pirms sehdes sahkuma par to isleek pasinojumu, kopà ar pasinojumu par zitàm tani deenà isteesajamàm leetàm. Ja suhdsetajs waj apsuhdsetais atnahk paschi teesas preekschà, bez issaukschanas, tad winus peelaisch pee isskaidrojumu doschanas wispahrigi peenemtà kahrtibà. Teesas pawehles noraksttus meerteesnesis peesuhta tai amata personai waj krona eestahdei, kura leetu eekustinaja, un apsuhdsetam. Kà suhdsetaji, tà ari apsuhdsetee war septinu deenu laikà, skaitot no pawehles noraksta issneegschanas, luhgt, lai leetu skata zauri teesaschanas kahrtibà. Bet ja apsuhdsamais eepreeksch bija luhdsis, lai leetu isschkir ar teesas pawehli, tad winam wairs naw teesibas luhgt, lai prahwu isspreestu teesas zelà. Ja noteiktà septinu deenu laikà neweens neluhdz, lai leetu skata zauri teesaschanas kahrtibà, tad teesas pawehlei ir tahda pat nosihme, kà spehkà nahkuscham teesas spreedumam.

Skatot leetu zauri teesaschanas kahrtibà, meerteesnesis naw nekahdà sinà saistits pee isdotàs teesas pawehles. Kad spreedums pasludinats, stad schi pawehle saudê nosihmi. Ja teesnesis tikai us apsuhdsetà luhgumu skata leetu zauri teesaschanas kahrtibà un apsuhdsetais nenahk us teesu bez dibinata eemesla, kà ari neatsuhta pilnwarneeka, tad teesnescha spreedums neskaitas par aismuguras.

Beidsot kriminalsodu likums ir dabujis jaunu pantu sem numura 939[1]. Pehz schì panta personas, kuràm naw teesibas west sweschas prahwas teesu eestahdês, par padomu doschanu un papiru sastahdischanu teesu leetàs, ar noluhku sew eeguht labumu un ar tihschu neapsinibu, waj ari par profesionalu nodarboschanos, petnas noluhkà, ar sweschu prahwu weschanu sem sliktiwi eeguhtàm ihpaschuma teesibam us prasibu, sodamas ar aresta ne pahrak par trim mehnescheem, waj ar naudas sodu ne pahrak par 300 rubleem. Ja kahdu pee ta pascha noseeguma peeker otru un wehl wairak reises, tad winu soda ar zeetumu no diweem lihdz astoneem mehnescheem un pehz tam nodod us diweem gadeem polizijas usraudsibà.

Tàs ir galwenàs pahrmainas meerteesu un apgabalteesu teesaschanas kahrtibà, no scha gada 1. janwara sahkot. Bez winàm, kà „T." peesihmè, ir wehl koti daudz sihku pahrmainu un papildinajumu, bet tàs ir tahdas leetas, kuras, kà jau sahkumà teizàm, atteezas us teesas eekschejo darbibu un formalitatem. Daschs labs panehmeens, kuru senak teesu eestahdes leeloja us senata isskaidrojumu waj pat weenkahrschi us nepeezeeschamas wajadsibas pamata, tagad eewests likumà.

berta par seno latweeschu „dsihru dseesmam". Bijàm gaidijuschi ko lihgsmu un jautru, kà kannas skan un glahses schkind, bet dsirdejàm pa leelakai dalai, kà dsihreneekus jeb dsehrajus tautas dseesmâs issmei un issobo un ka leelakà sobgale ir — latwju jaunawa. Preekschlasijums, zik wareja nomanit, bij sarakstits sem tagad waldoschà wirseena, kas skubina uf zihnu pret plihtnizam. —x—

Ahrsemes

Italeeschu zihnas Tripolê.

Arabeeschi wehl negrib un negrib padotees italeescheem, jo zihnas Tripolê turpinas. Ka arabeeschi ari turpmak nodomajuschi west karu, uf to norahda tas, ka wini nesen atpakal sanehmuschi pahr Egiptes robeschu diwus kuga lahdinus munizijas. — Nupat 28. februarî atkal kahdi 3000 arabeeschi Bengasê usbrukuschi kahdai italeeschu kara spehka nodalai un, lai gan arabeeschi atsiti un saudejuschi 263 wihrus, tomehr ari italeeschu saudejumi sahpigi, jo wineem krituschi 2 ofizeeri un 43 apakschkareiwji un eewainoti 9 ofizeeri un 100 apakschkareiwji.

Miljonari Belgijà.

Pehz pehdejàm no waldibas eewahktàm statistiskàm sinam Belgijà dsihwojot kahdi 18 lihds 20 tuhkstoschi miljonaru. No teem 5000 esot tahdi, kuru gada eenahkums sneedsotees pahri pusmiljonam un 650 tahdi, kuru gada eenahkums sneedsas pahri miljonam. Wiswairak schee miljonari dsihwo Briselê, kahdà gresnà sewischkà pilsehtas dalà. — No scho miljonaru dsihwes buhtu tas atsihmejams, ka wini wairak dsihwo zelojumos un wasarnizâs un Briselê usturas tikai daschus mehneschus. Nupat Briselê stahwot tukschi 2186 scho miljonaru nami ar kahdàm 34,000 istabam. Leelakà daka scho miljonaru ir schihdi.

Patriotisma peeaugschanu Franzijà

ar preeku atsihmê „Matin". Tà Parises studenti wehl schais deenàs sarihkojuschi patriotisku demonstraziju pee Strasburgas pilsehtas statujas. Demonstrazija bijusi daudz leelaka un swinigaka, nekà eepreekschejos gados un peewilkusi tuhkstoscheem daudz kauschu.

Wispahr pehdejà laikà Franzijà nomanama patriotiskàs kustibas peeaugschana, kura rodas, kà pretspars schihdiski sozialistigajam wirseenam, kas Franzijai un frantschu tautai atnesis tik daudz posta.

Riga.

Wiltots metala rublis, kas koti labi taisits pakal ihstai naudai, eemanits sestdeen Alekfandra tirgû kahdam lauzineekam. Polizija eesahka izmekleschanu. Alekfandra tirgû wiltota nauda parahdas arweenu. p.

Waschoni aismirstas leetas. 11. februarî, brauzot no stazijas Riga 2. uf Suworowa un Marias eelu stuhri waschoni Nr. 1025 aismirsts gross ar daschadàm rowja leetam, kas sanemamas polizijas waldê. p.

Atrasta Alekfandra un Gertrudes eelu stuhrî ahdas soma ar 40 kastitem, kuràm usraksts „Ормативъ". Soma ar kastitem sanemama polizijas waldê. p.

Nosudusê 18. februarî 78 gadus wezà Allaschu pagasta Trihne Krastin, kas dsihwoja Swaigschnu eelà Nr. 18. p.

Nosudis 17. februarî 10 gadus wezais Wladislaws Polukaitis, kas dsihwoja Bikerneeku eelà Nr. 45. p.

Nedsihwû puisens atrasts 1. marta rihtà Alekfandra eelà Nr. 35, nomalê. Noseedsigo mahti meklê. p.

Pahrschauts. Preedês pee Kalnzeema eelas netahlu no Sasulauku stazijas 2. martà wairaki puikas izmehginajuschi daschadus schaujamus rihkus, kad aiz neusmanibas kahds Klinka pahrschahwis labo kahju paschà augschà 16 g. w. Augustam Anderfonam no Leelàs Nometnu eelas Nr. 61. Winsch aiswests uf pilsehtas slimnizu. p.

Jaunawas paschnahwibas mehginajums. Eedzerot sublimata atschkaidijumu 3. martà sagiftejàs 18 g. w. Anna H. Kihschu esera eelà Nr. 7. Wina bija Graupmana kastischu fabrikas strahdneeze un aiswesta uf pilsehtas slimnizu. Gemesli paschnahwibai naw wehl issinati p.

Nelaimes gadijumi. Strahdajot sestdeen uf twaikona „Leelknajs Michails Alekfandrowitschs" eekrita no kuga wirsus apakschejàs telpàs un bihstami sadausijàs 28 g. w. Eduards Silinsch no I. Maskawas eelas Nr. 6. — Leestu fabrikà, II. Ganibu dambî, pee ehwekmaschinas sestdeen eewainota kreisà roka 50 g. w. Augustam Saksonam no Katrindambja Nr. 31. — „Potempa" koku fabrikà pee darba krita un pahrlausa labo kahju sem zelgala 17 g. w. Marija Pihrag no Gaujenes eelas Nr. 2. — Krogsmana korku fabrikà 25 g. w. strahdneekam Jurim Oschunam no Daugawpils eelas Nr. 52 pee maschinas eewainota kreisà roka. p.

Alkohola upuri. Karka eelà ar trammaja wagonu sabrauktais, par ko wakar ihsi sinots, ir kahds gadus 27 wezais Karlis Swaigsne bez pastahwiga dsihwokla, bijis stipri sadsehrees un nokeltis gar wagonu. Winam sadragats mugurkauls, sahnkauli un ari zitadi winsch eewainots tik gruhti, ka uf isahrsteschanu koti maz zeribas. — Eisera eelà Nr. 21 sawà dsihwokli brahli Staschkini eesahkuschi swehtdeenà kautees un kad ihrneeks Kasimirs Konetschko ar Sacharu Wetscherku eegahjuschi winus schkirt, tee sadausijuschi winus tik neschehligi, ka abi aiswesti uf pilsehtas slimnizu. p.

Usbrukums. 1. martà naktî 3 wihreeschi usbrukuschi pee mahjas I. Maskawas eelà Nr. 171 gadus 36 wezajam Antonam Makarowam un saduhruschi muguru tik gruhti, ka winsch bija jaaiswed uf pilsehtas slimnizu. p.

Par laupischanu apzeetinati un nodoti zeetumà Jaun-Peebalgas Peters Lasdinsch no Romanowa eelas Nr. 29 un Pahles Jahnis Antkalninsch no Gertrudes eelas Nr. 118. Tos usrahda kahda Alwine Kusman no Alekfandra eelas Nr. 15, ka tee nolaupijuschi winai 27. februarî Laiwina restorozijà, Terbatas eelà Nr. 32, sewischkà istabà pases grahmatinu ar 15 rbl. naudas. p.

Sagtu banda, kurai peerahditas no dezembra sahkot 15 eelauschanàs sahdsibas, apzeetinata. Sagti ir Jelgawas maspilsonis Karlis Ludendorfs un semneeki Ernests Lakmanis, Jewgenijs Petrowskis, Jahnis Lihzis un Karlis Sirnis 17–22 gadus wezi. Ludendorfa dsihwokli pee wezakeem Alekfandra eelà Nr. 113 atrasti daschadi sagtu instrumenti un pee Lakmana swescha pase. Apzeentnats ari sagto leetu uspirzejs Wasilijs Kanonows Eliasa eelà Nr. 9. p.

Par sagschanu apzeetinats un nodots zeetumà Olaines pagasta Peters R. bez sawa dsihwokla un patstahwigas nodarboschanàs. Winsch eelausees peektdeen deenas laikà behninos Terbatas eelà Nr. 26 sagt, bet pamanits un sakerts. p.

Jelgawa.

Paaugstinati pehz nokalpoteem gadeem Jelgawas-Bauskas apgabala goda meerteesneschi grafs Valens un grafs Medems: pirmais par walsts padomneeku, otrs — par kolegiju asejoru.

Kursemes gubernas waldes buhwnodalas jaunakais arkitekts Butwilowitschs aiszelts uf Harkowas gubernu pee gubernas wezakà fabriku inspektora par kandidatu uf fabrikas inspektora amatu.

Eezirkna usraugs III eezirknî — Olanders — eezelts par polizijas usraugu Sotikamskà — Permas gubernà.

Isskalota laiwa. Slokas pagastà, pee Naga zeema, isskalota pehrnà gada augustà no juhras laiwa: 9½ pehdas gara, 3½ pehdas dsila un 1½ pehdas plata. Laiwai dseltenas malas.

Meera trauzetaji. Dehl trokschnoschanas Leelajà eelà atweda 2. marta naktî uf poliziju Alekfanderu Kr. no Swehtes laukfargeem.

Apzeetinati leierkastneeki. Talsu aprinkî apzeetinati 20. februarî diwi leierkastneeki — schihdi Ligums un Podrjatschiks, jo atrastas pee teem daschadas drehbes un zitas leetas. Uf jautajumu, kur tàs nehmuschi, naw warejuschi dot noteiktas atbildes. Abi aissuhtiti uf Kandawu, kur polizijas waldê war dabut apskatit ari pee wineem atrastàs leetas.

Jegawas apgabala teesa 24. februarî isteesaja schahdas leetas:

1) Pret „Sadsihwes" redaktoru Gedertu Eilenbergi un wina palihgu Schani Bulli, sauktu Gulbi, bij zehlis apsuhdsibu Jelgawà dsihwojoschais Andrejs Gemuts par neslawas zelschanu presê. Teesa apsuhdsetos attaisnoja.

2) Pret Jelgawas gorodowoju, 40 gadus wezo Jwanu Tabarowu, kas naktî uf 4. juliju pag. gadà par trokschnoschanu uf eelas polizijà atwedis Krischjani Behzanu, pee tam wairakkahrt buhres leetodams. Gorodowojs gan leedsàs, tatschu bez suhdsetaja to wehl apleezinaja J. Schelwis un gorodowojs Behrsinsch. Tabarowam peespreeda 7 deenas aresta.

3) Pret Skrundas pagasta 54 g. w. Krischu Beijeri par nepateesas leezibas doschanu Jahna Ahbolina pulkstena sahdsibas leetà Tukumà, 16. septembrî pag. gadà, „Monopola" weesnizà, zaur ko tika apwainots Mikelis Jakobsons. Beijeri attaisnoja.

4) Pret Jaun-Swirlaukas pagasta 28 gadus w. Jahni Feldmani sekoschà leetà: 1905. gada 30. juliju Salgales mahzitaja muischai tuwojàs ap 40 wihru leels, ar flintem un dakscham apbrunojees kauschu puhlis. Kahdi 15 eegahja pee mahzitaja Grinera un weens no teem, Eduards Steinhofs, ar rewolweri braudedams, mahzitajam atprasija basnizas grahmatas. Mahzitajs grahmatas aidewa, tàs tika isnestas ahrà un sadedsinatas, 30 grahmatas, sahktas raksiit 1832. gadà. Tad mahzitajam wajadseja parakstitees, ka pamasinàs basnizas nodewas un dos 100 rbl. preeksch revoluzijas komitejas. Mahzitajam azumirkli bija tikai 3 rbl. klaht. Pehz tam puhlis dewàs uf Jaun-Swirlaukas pagasta namu, kur ar eerotscheem braudedami atprasija naudas skapja atslehgas, isnehma 426 rbl. 92 kap. skolas naudas un 1 rbl. 35 k. pasu naudas, norahwa Keisariско Majestatu bildes no seenas un lihds ar pagasta grahmatam un dokumenteem ahrà sadedsinaja. Bij jau pusnakts, kad puhlis beidsot dewàs uf Grawendales muischu, usmodinaja tur kalpus un ar draudeem peespeeda tos eet eelschà pee barona Klopmana. Kad barons isnahza uf leewenem, puhlis ar flintem draudedams peeprasija preeksch katra kalpa 10 rbl. naudas un 6 mehrus labibas par gadu wairak. Tad nolaupija barona eerotschus, to starpà ari bahrsneeka Gulbja un wagara Maswersischa flintes. Sanehmuschi no barona wehl parakstu uf 100 rbl., puhlis atkahpàs. Leetu izmekleejot israhdijàs, ka bandas galwenais wadonis bijis Feldmanis, kursch aisbehgsis. Leelako daku dalibneeku jau teesaja 1907. gadà. Tagad Feldmanis sawu wainu noleedsa, jo esot pret sawu gribu eerauts puhli. Manifestu peemehrojot, winam peespreeda wisu teesibu saudeschanu un 1 gadu 8 mehn. arestantu nodalà.

Tirdsneeziba.

Linu zenas

Baltgalwji:	Ristini	50	rbl. birk
	Zinskroni	45	„ „
	Superior-pihki	38	„ „
	Pihk-kroni	30	„ „
	Brahki	—	„ „
Salgalwji:	Ristini	51–51½	„ „
	Hofsdreibandi	44–45½	„ „
	Dreibandi	39–39½	„ „
	Brahki	29–29½	„ „
	Widsemes dreibandi	21–22	„ „

Kursemes baltgalwju zenas ir no 1–2 rbl. par birkawu semakas nekà Widsemes. Tendenze: klusaka.

Grahmatu plaukts.

Gruhti pahrbaudita mihlestiba. (Zimenes laime.) S. N. Tolstoja romans diwàs dalàs. Apgahdajis Aug. Lahzis, Rigà, Awotu eelà Nr. 16a. — Schis, bez schaubam, ir weens no labakeem leelà kreewu rakstneeka darbeem. Mihlestibas laime, maldi, sahpes un zeeschanas winà tehloti reti skaisti. Tas ir leelà meistara zeenigs darbs. Tulkojums izdewees labi. Zena, 40 kap., eewehrojot grahmatas glihto izdewumu un wehrtigo saturu, atsihstama par wisai mehrenu, kapehz eeteizams katram kreetnu grahmatu zeenitajam eegahdatees scho grahmatu preeksch sawas bibliotekas. —n—

„Semkopja" Nr. 9 saturs. — Semkopiba. Izwilkumi iz Jelgawas Laukfaimneezibas beedribas zelojoscho izmehginajumu lauku izmahkameem (ar paskaidrojumeem). M. Rolle. — Putnkopiba. Aisraydijumi iz prattikas pihku turetajeem. J. M. — Pławkopiba. Purwu tulinweschanas gaita Plohnos. J. Meschulis. — Sadsihwe. Kumums mahza Angtijas un Wahzijas laukstrahdneeku apstahkli? J. L. — Daschadas sinas. — Iz beedribu dsihwes. Keisariskàs Kreewu Augkopibas Beedribas Kursemes Nodala. J. L. Durbe. „Dz. W." Sloka. „Dz. W." Walle. „Dz. W." — Lasitaji sawà starpà. — Tirgus sinas. — Sludinajumi.

Bitite Nr. 9. un 10. Behrnu un jaunibas laikraksts, izdots no T. Grinberga. Redakzija un ekspedizija atrodas Wentspilî, Kuldigas eelà, mahzitaja T. Grinberga namà. Maksà par gadu ar peesuhtischanu 1 rbl.

Leepajas Sw. Annas basnizas ehrgelu eesweetischanas deenas peeminai 22. dez. 1913 gadà. — Jaunu ehrgelu apraksts un sihmejumi. Maksà 20 kap.

Telegrammas.

4. (17.) martà.

Negaiss Deenwidu-Kreewijà

wehl aisween naw pilnigi norimees. Tà no Kertschas telegrafê, ka tur uf juhras plosas wehtra.

Izpostitais telegrafs pa dakai jau islabots un sahk peenahkt sinas par wehtras pastrahdato postu. Ap Donas lejas galu izpostitas daudz ehkas. Ir ari daudz zilweku dsihwibas gahjuschas bojà. Krimà wehtra un ugunsgrehki izpostijuschi simteem namu. Saudejumi sneedsas miljonos.

Pahr Batumu sneegputenis plosijees 2 deenas. Juhra wehl aisween stipri nemeeriga. Pilsehtas apkahrtnê peenahzis dsilsch sneegs.

Zeiskà un tàs apkahrtnê negaisa pastrahdatais posts sneedsas miljonos rublu.

Negaiss Anglijà,

kà no Londonas sino, plosas jau no pag. sestdeenas sahkot. Uf juhras notikuschi daudz nelaimes gadijumi. Peekrastê zeetuschas ehkas. Upes pahrpluhduschas.

Berline. Schejeenes katoltizigo Pawila basnizà poli sazehla trozi pagahjuschà swehtdeenà, prasidami, lai deewkalposchanu notur winu tehwu walodê.

Birmingama. Kingortonas tuwumà sufraschistes nodedsinaja leelu daudzumu dselszeka wagonu. Saudejumi leeli.

Wihne. Sadursmes starp slàwu un italeeschu studenteem turpinas ari zitàs Austrijas pilsehtàs.

Atbildigais redaktors: M. Purinsch.

Izdeweja: Sabeedriba „Latweeschu Awises"

Jelgawâ.

Dr. Butch,

Katolu eelâ 20. Telefons 540.

Eekschejâs, ahdas, puhschla un weneristimibâs.

No 9—12 un no 6—8. Swehtdeenâs tikai no 9—12.

Seeweete-ahrste

Dr. med. Marija Wezrumba

(Bernas niwersitates).

Peenem seeweeschu, dsembeschanas, eekschkigâs un behrnu slimibâs no 9 lihdſ 12 un no 4 lihdſ 6.

Bakteriologiska un kimiska ismekleschana.

Leelajâ eelâ 21. Tel. 964.

Ahrsts homeopats

Dr. med. P. A. Sejenkows,

Rigâ, Paulutschi eelâ 7, dſ. 1.

Ahrsts speziels

kroniskâs slimibâs.

Runajams pirmdeenâs, treschdeenâs un peekdeenâs no 10—1. Otrdeenâs, seturtdeenâs no 6—7. No 1. oktobra lihdſ 30. janwarim katru deenu.

Sobu ahrsts

H. Gutmans,

Jelgawâ, Pasta eelâ 19.

Runajams no 9—1 un no 3—6.

Swehtdeenâs no 9—1.

Plombeschana, mahkſligi sobi u. t. t.

Pasudis 3. martâ sch. g. Jelgawas stazijâ zensetais eksemplars no dramas „Jekabs Saltups." Atrodeju lutdſ nodot pret atlihdsibu sch. Aw. ekspedizijâ.

Prezets dworniks war peeteiktees. Annas wahrt. Nr. 8.

„Salon de Corsets M-me Marie"

Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 35.

Saur scho pasinoju zeen. dahmam, ka manâ salonâ bez korsetem wehl teek no spezialistem pagatawoti preekschmeti, kas atteezas uſ eeweeschu wajadsibam, kâ: kermenastaisni turetajs, apakschtalsas, wisadas bandaschas pehz modela un ahrsta nosazijumeem.

Ilggadiga nodarboschanâs schinî arodâ kâ ari labi mahziti darba spehki, dod man eespehju, katru wehleschanos ispildit. Bagatigs modernu, gatawu korsetu krahjums. Swehtdeenâs un swehtku beenâs man weikals ir slehgts.

Akziju Sabeedribas

J. Hertel

apteeka pretschu pahrdotawa,

Jelgawâ,

Pasta eelâ Nr. 13,

peedahwâ wisus uſ scho arodu atteezoschos artikelus.

A. N. Bogdanowa

tabakas fabrikas noliktawa

Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 4

eeteiz wislabakâs

papirosu tschaulites (hilses

iſ pascha auto-mech. fabrikas sem nosaukuma

„Gotthard",

starp tâm: koka kastitês pa 25 gabalu, kâ ari Berlines 100 gab. ar labu mundſtiki katrâ kastitê un „Zarkija" ar glihtu walſts ehrgli.

Smarschiga tabaka: Halls 1/8 mahrz. 46 kap., 1/8 mahrz. 23 kap. Goslina spezialtabaka: „Typen Зъвъда" nepahrspehjama labuma. Papiros wisas wairaf peeprasitâs sortes par lehtâm zenam.

NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ eepirkschanas weeta.

Tabaka 3. sorte jau no 70 kap. mahrzina un zigarus no 7 rbl 80 kap. no 1000 labkot.

Latw. Laukſaimn. Ekonom. Sabedr.

un

Jelg. Laukſaimn. Beedr. kulturtechniſkais Birojs

uſnemas wisus uſ melioraziju atteezigus darbus, kâ:

1) projektu saſtahdischanu lauku, plawu un purwu noſoſuſinaschanai;

2) daſch. du uhdens eetaisu eerihkoschanu ruhpneezifkam un saimneeziſkam wajadſibam;

3) saimneezibas rihzibas planu iſgatawoſchanu ar ſihkam pamahzibam par lauku, plawu un purwu kultiweschanu un apſtrahdaſchanu un

4) semes jaunismehrischanu, lauku eedalischanu un wisus zitus uſ laukſaimneezibu atteezigus kulturtechniſkus, mehrneezibas un inſcheneeru aroda darbus.

Biroja paſtahwigas telpas atrodas **Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 46.** Darbus war peeteikt perſonigi waj rakſtiſki birojâ, **Jelgawâ** (Митава, Католическая № 46)' waj ari **Rigâ, Walnu eelâ Nr. 30** (Рига, Крѣпостная № 30),

Latweeschu Laukſaimn. Ekonom. Sabeedribas instruktora birojâ.

Noteikumus par kulturtechniſkeem darbeem iſſuhta uſ wehleschanos par brihwu.

Ka to dara.

Reaismirſteei apwaizatees. Eſuhteei tikai ſawu pareiſo adreſi (par atbildi 7 k. mar.). Mehs ſums peeſuhtiſim paſkaidrojumus, kâ weegli ſuhs wareet per ſewis mahjâ ſtrahdajot

50, 100 rbl. un wairak mehneſi nopelnit zauru g.

Sinaſchana naw nedſuht wajadſiga. Tahlums nawno ſwara. Peedahwajums ir pilnigi pareiſs, latram peeejams un neka kopejs ar agenturam.

Tomas H. Wittil Kunan un Ko.

St. Peterburgâ, Newskij pr. 40—42. — 8.

Отд. Москва, Красн. вор. д. Афремова.

J. Taube, Jelgawâ

Latweeschu Beedribas namâ, Katolu eelâ Nr. 11.

Leelâ iſwehlê

moderni dahmu mehteli, jakas un koſtimi.

Peenem paſtellejumus

uſ dahmu mehtelеem un koſtimeem pehz jaunakeem faſoneem. Lehtas zenas.

No waldibas preekſchâ rakſtitos Sihkkrediteſtahſchu

norehkinu formularus

(gada zeturkſchnu un mehneſchu norehkineem)

peedahwâ

Grahmatruhpneezibas Ekonomiſkâs Sabeedribas

agrak G. Landsberga

grahmatu pahrdotawas nodaka, Jelgawâ.

Preeksch wiſas dſihwes!

625 greſni un wehrtigi preekſchmeti par 3 rubli 95 kap.

Iſſuhtam uſ pehzmakſu ſekoſcho: 1) ſkaiſtu melnu angu tehrauda jeb balta metala pulkſteni, uſwelkams aiſ podſiras weenu reiſi 48 ſtundâs uſ 15 akmeneem ar galwoſchanas rakſtu uſ 6 gadeem. 2) Skaiſta jaunſelta kehde preekſch pulkſtena. Brelokſ-ſtereoſkops ar intereſanteem ſlaiſteem ſeeweeſchu ſkateem. Mazinſch preekſch pulkſtena aiſſargaſchanas no maitaſchanâs, pulkſtena aiſſargs no ſagleem. Skaiſta dahmu kapſele ar pakakd. briljanteem, greſna broſcha no jaunſelta. Pahris auſkaru jaunakâ faſona ar ſkaiſtu diamantu. Kungu dredſens ar pakaldarinatu briljantu. Tahds pat dahmu gredſens. Skaiſts mundſchtuks preekſch papiroſeem no burſoltina. Pahris Skaiſtu manſchetu pogas. Schlipſes adata no jaunſelta ar brihniſchkigu pehrli. Tipografa aparats, faſt. no 300 daſch. burteem, zipareem, ſihmem, pilniga eetaiſe preekſch paſchdrukaſchanas. 100 gab. wiſitkartes, 75 liſtes greſna paſtpapira, 50 konwertu. Interesanta grahmata „Teatrs un fokuſi" pam. kâ eemahzitees darit daſchadus fokuſus un buht par ſabeedribas mihluli, atronâs 72 daſchadus pahrſteidſoſchus fokuſus. Skaiſta ſehrija mahkſlas paſtkartes ar interesantu ſaturu. 15 daſch. aiſgrahbjoſchu ſkatu. Wiſs ſchis komplekts ſaſtahw no 625 preekſchmeteem, teek iſſuhtits no mums tikai par 3 rubli 95 kap. (pulkſtens ween makſâ ſcho naudu). Labakâ ſorte 4 rubli 75 kap., par eepakaſchanu un ſuhtiſchanu 55 kap., uſ Sibiriju 95 kap. Ja iſſuhta 3 komplektus uſ reiſi tad ſuhtiſchana uſ muhſu rehkina. Ja iſſuhta 5 komplektus, tad peeleek 6. par welti. Kam nepatihk — ſuhta atpakal. Adreſe: г. Лодзь, складъ Т-ва Универсаль" Н. 22

Apawu iſgatawoſchanas darbniza un pahrdotawa

K. Ginter,

Jelgawâ, Lehjeju eelâ Nr 2,

peedahwâ no krahjuma **wiſadus kungu, dahmu un behrnu ſahbakus,** paſcha darbniza iſgatawotus pehz jaunakeem paraugeem.

Bez tam peedahwaju **uhdens ſahbakus, no ſewiſchki iſturiga uhdeni zauri nelaidoſcha materiala.** Apſtelleiumi un iſlabojumi teek wiſsdribſakâ laikâ pagatawoti.

Par iſturigu un glihtu darbu galwoju

Lehtas zenas! Lehtas zenas!

NB. Mahzekli war peeteiktees.

Afrikas ſtrauſu ſpalwas!

Lai ſteidſoſchi ſawas ſtrauſu ſpalwas eewestu ſareewijâ, mums kahda Afrikas firma uſdewa 100.000 gab. pahrdot par 1/4 daku no normalas zenas. Eleganta krahſchna ſtrauſu ſpalwa 40 cm. gara 6 rbl. wehrtibâ makſâ tikai 1 rbl. 50 kap. Labakas kwalitates 50 cm. gara 2.50 k. Wislabakâs kwalitates 60 cm gara 3.50 kap. Schabdu ſtrauſa ſpalwu war nehſt pee wiſâm zepurem daudſ gabus un ta paleek weenmehr ſkaiſta un impoſanta. Iſſuhta pa paſtu ar uſlikku pehzmakſu. Paſta iſdewumeem eerehkina 35 k. no gabola. Paſtellejot 3 gab. ſuhti ums par brihwu.

Adreſe: Лодзь, Главн. Предст. А. Живу. Wehſtules war rakſtit latweeſchu walodâ. № 55.

Vēstuļu adrese: Rigā, T. & R. E. S. pasta kaste 1234. Telegramu adrese: „Ekonomic" — Rigā.

TIRGOTAJU UN RŪPNEEKU EKONOMISKĀ SABEEDRIBA

Leelā Ķēniņu eelā 22/28 (pašas namā) **Valde — Rigā** Telefoni № 52-91, № 31-21. Grāmatv. birojā Nr. 52-02

Pašu fabrikās izgatavojam

Dzirnavu un grūbu gaņģus.

Lauksaimneeku sudmalas.

Māksligos dzirnavu akmeņus „Meteor",

krama un šmirģeļa masas. Materialus nodilušu akmeņu uzlecšanai.

Zāģu ģaterus. Šindeļu mašinas. Zeimerus un šķērszāģus. Transmisijas.

„Ekonom" un amerikaņu vētitajus, salmu kratitajus, ekselmašinas, beešu greezejus.

Būvgaldneecibas darbus.

Naftas, petroleja un sūcgāzes motori.

„HORNSBY".

Norveģijas laivu motori „GREI"

Tvaika mašinas. Lokomobiles. Turbinas.

Visadas dzirnavu mašinas.

Piliniga dzirnavu eerikošana un pārbūve.

Siksnas, Uguns sprices un pumpji.

Dažadu zistemu lauksaimn. mašinas,

Elektrotechniskas gaismas un spēka instalacijas.

Lifti (braucamee krēsli).

Piliniga kinematografu un telefonu liniju eerikošana.

Dažadi elektrotechniski peederumi.

Motorrati un velosipedi,

„VESTA" zeparatoru veetneeciba.

Technisks birojs.

Nodaļas: Jelgavā, Tukumā, Sabilē, Ventspilē, Vec-Aucē, Saldū, Bauskā, Jēkabmeestā, Jaun-Jelgavā, Cēsis, Valmeerā, Valkā, Pernavā, Rujenē, Veravā, Aluksnē, Jurjevā, Šauļos, Žagarē, Možeikos, Jāniškē, Vitebskā, Dvinskā, Rēzeknē, Novgorodā,

---

Separatoru ella.

Augstakâ labuma

Elektriſkas kabatas lampas.

Bahdes termometri.

Slimneeku termometri.

Sprizes.

Daſch. gumijas prezes

peedahwâ

J. Eckerts,

Jelgawâ,

13. Katolu eelâ 13.

Petroleja welas feepes. Slimneeku termometri.

Sweesta papirs.

R. L. B. Latweeſchu muſejs

(Rigas Latw. Beedr. namâ)

publikai atwehrts pa ſwehtdeenam no plkſt. 10—12½ deenâ un treſchdeenam no pulkſt. 11—12 deenâ.

Eeejas maksa 30 kap., Kolneekeem 15 kap., Kolneekeem weenkopâ pa Kolam waj klaſem 10 kap.

Muſejâ jaeerodas laikâ.

Muſeja pahrſinis.

Latweeſchu Iſglihtibas Beedr.

Publiſkâ laſitawa

Marijas eelâ Nr. 46, dſ. 1 (ſehtâ) atwehrta katru deenu no plkſt. 5—9 wakarâ, ſwehtdeenâs no pulkſt. 2—[illegible] pehc pusdeenas. Eeejas [illegible]

Drukâts Grahmatr. Ekon. Sab., agr. G. Landsberga drukatawâ, Jelgawâ.